

בשבילי הפרשה

ישיבת מיר ירושלים

גיליון שבועי לתלמידי, בוגרי וידידי ישיבת מיר

פרשת ויקרא, תשפ"ו

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD - 7:00	Minneapolis, MN - 7:07
Brooklyn, NY - 6:50	Miami, FL - 7:14
Chicago, IL - 6:42	Monsey, NY - 6:50
Houston, Texas - 7:14	Montreal, Quebec - 6:48
Johannesburg, S. Africa - 6:00	Passaic, NJ - 6:50
Lakewood/Deal, NJ - 6:50	Toronto, Ontario - 7:12
London, UK - 5:58	Yerushalayim - 5:14
Los Angeles, CA - 6:46	Zurich, Switzerland - 6:20

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצער שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

ויקרא

אדם כי יקריב מכם קרבן לה', ע' נדרים י' ע"ב מכאן שיאמר קרבן לה' ולא לה' קרבן, משום חשש שימות אחר שאמר שם ה'.

וע' טעמי המנהגים דף תק"ב מה"ט המשיב שלום אומר עליכם שלום משום חשש שימות אחר שאמר שם ה', ורק המקדים שלום אומר שלום עליכם כי אין לו מה לחוש כי מאריכים ימיו. (ובישועו"י כתב דמצינו כן בש"ס דמאריכים ימיו, וצ"ע וע' ירושלמי תענית פ"ד ה"ב בר' חנינא). וכע"ז כתב בשלמי נדרים י' ע"ב לענין בוועז. וע' ישועו"י י"ד קמ"ח שכתב כע"ז לענין בוועז שאמר להם ה' עמכם והם ענו לו יברכך ה'. וע' פ' הרוקח על רות דכמו שמצינו בבוועז ה' עמכם ואמרו לו יברכך ה', כן אנו אומרים שלום עליכם ועליכם שלום. ולפי הנ"ל א"ש טפי.

(וע' ח"ס נדרים שם י' ע"ב שפי' טעם בוועז כי ידע עפ"י רה"ק שיווליד בן מרות וידע שלא ימות, וכתב כן בשם המדרש)

(וע' תוספתא יומא פ"ג ה"ב ר' ישמעאל אומר א"צ שיאמר חטאת אלא לה', ולכא' הול"ל לא אמר אלא לה', וע' מדרש הלכה פ' אחרי מות, וכן פ' בראשית עמ' ד', לפרש דבא ר' ישמעאל לתרץ איך אומר לה' אלא כי חל שם חטאת אפילו יאמר רק לה' ולכן אין לחוש שמא ימות).

(ובטעמי המנהגים הנ"ל וכל הנ"ל, משמע דסברי החשש שמא ימות, וכ"כ ישועו"י הנ"ל בשם ירושלמי ?, וכ"כ ס' ספירת העומר עמ' ק"ו בשם נחל קדומים פ' בראשית וכתנות אור פ' ויחי,

אבל בתוס' הרא"ש וחשק שלמה ועוד, מבואר החשש שמא יתחרט במזיד. שו"ר פ"ד ה"ג ה' ואתחנן ו' אות קצ"ח שאמרו משום שמא ימות. (וכתב כן בשם זוהר שם רס"ו ע"ב, ובאמת אין רמז לזה בוועז, אלא שאמרו שם דעכשיו אומרים מי כמכה באלים ה', ואין מזכיר שם ה' אלא אחר ג' תיבות, ולעתיד יאמרו, ה' כי כמוך, שיאמרו שם ה' מיד. אכן שם הטעם כי יש ישיבות וקורבה שמזכיר שם ה' אחר ב' תיבות או ג' תיבות, כמו שמצינו לחלק בזה בין מלאכים ובנ"י, וא"כ אין מקור בוועז כלל).

וכתיב כי תדור נדר לה', ופי' פני דוד, כי תדור, תאמר בלשון, נדר לה'. וע' ס' דרך שיחה, מהגר"ח"ק, עמ' תמ"ו שפי' טעמו שמתפלל מנחה גדולה מחשש שמא ימות, והביא מקור ממה דאסור לומר לה' חטאת ופי' הטעם שמא ימות.

וכתיב נדרי לה' אשלם... בחצרות בית ה' בתוככי ירושלים, ופירשו עפ"י נדרים ט' ע"ב דמקדיש בעזרה, ופי' הר"ן שם, ותוס' ביצה כ' ע"ב, שמקדישה לפני העזרה דאל"כ הוי חולין בעזרה.

הערות ותגובות בלשה"ק או באנגלית יתקבלו ברצון במייל
bishvileihalacha@themir.org

כל אשר לא עזב את הישיבה ניצול עימה

"...והודאה מיוחדת "ברוך הטוב והמטיב" על נסי השי"ת בזמן המלחמה האחרונה - שהצילנו יחד עם הישיבה הקדושה בשנת תש"א, ומגיא ההריגה בליטא - רוסיא נמלטנו למקומות מבטחים. הצלתנו זאת - היתה רצופה שלשלת של ניסים גלויים ונסתרים לאין חקר, ובחוש ראינו את השגחתו של נתן התורה שהבטיחנו - שלא תשכח מפי זרעו. וכמעט כל אשר לא עזב את הישיבה הקדושה בעתות נידודיה - ניצול עמה.

וגם בגלות הישיבה לארצות הרוקות ובמצבים הקשים ביותר - המשיכו והגבירו תלמוד תורתם ביתר שאת, וזכו שמשם יתד ופינה להרבצת תורה ולהרמת קרן התורה והיראה, בארץ ובחול, לתקיים בהם והיה המתנה הנשאר לפליטה".

"שתי ישיבות קבע הקב"ה לישראל שיהיו הוגים בתורה יומם ולילה, ואותם שתי ישיבות לא ראו שבי ולא שמד ולא שלט בהן לא יוון ולא אדום" (תנחומא פרשת נח).

דברי המדרש שנאמרו בשעתם על ישיבות סורא ופומבדיתא, הינם בגדר "מעשי אבות סימן לבנים" ביחס להצלתה המופלאה של הישיבה בשלמותה בימי הזעם של מלחמת העולם הראשונה והשנייה ורצף הלימוד שבה כבר למעלה ממאתיים שנה.

וכך כותב מורן ראש הישיבה הגאון החסיד הרב אליעזר יהודה פינקל זצלה"ה בהקדמה לספרו 'דברי אליעזר' אודות נסי הצלתה של הישיבה בשנות השואה הנוראה:

נפש כי תחטא (ה, כא)

במדרש רבה: תני חזקיה שה פזורה ישראל, נמשלו ישראל לשה, מה שה לוקה על ראשו או באחד מאבריו וכל אבריו מרגישים כך הן ישראל אחד מהן חוטא וכולן מרגישים וגו'.

ועוד שם: בעשוי כתיב ביה שש נפשות וכתיב ביה נפשות הרבה, דכתיב 'ויקח עשו את נשיו ואת נפשו ואת בנתיו ואת כל נפשות ביתו', וביעקב כתיב שבעים נפש וכתיב ביה נפש אחת, דכתיב 'ויהי כל נפש יוצאי ירך יעקב' וכו'? אלא עשיו שהוא עובד לאלהות הרבה כתיב ביה נפשות הרבה, אבל יעקב שהוא עובד לאלוק אחד כתיב בו נפש אחת.

בפשוט הביאור הוא שכיוון שכולם עובדים למטרה אחת, המטרה מאחדת אותם. כיוון שעבודת ה' היא המטרה של כלל ישראל, ממילא נעשים כנפש אחת.

אך יש בזה עניין נוסף, כיוון שעבודת כלל ישראל היא לקב"ה שהוא אחד יחיד ומיוחד, ממילא צריכים להרגיש אחדות, שהרי ההתקשרות לבורא אחד מאחדת את כל הנקשרים בו להיעשות אחד. כשם ששני חלקים ממין אחד מתקשרים אחד לחבירו ונעשים אחד, כדוגמת המים במים והאש באש, כך כל ישראל כשהם מתקשרים להי"ת שהוא אחד יחיד ומיוחד והם כולם חלק אלוך ממעל, ממילא צריכים להתקשר ולהשתוות אחד לחבירו לגמרי.

ואדרבה, התמיהה היא על שלא מתקשרים אחד לחבירו, שהרי כולם נפש אלוך ממעל ומקורם אחד וצריכים להתחבר יחד לאחד, ומדוע איננו מרגישים בהתקשרות לשרש אחד? כשם ששני אחים הנולדים מאב אחד חשים ומרגישים המשכה אחד לחבירו, כך ישראל שהם נפש אחת צריכים לחוש בהתקשרות ביניהם.

מורן המשגיח הגאון הרב יחזקאל לוינשטיין זצלה"ה

דברי ימים

דברי הנותני

לא למענכם

מדרש רבה שמות י"ט ב' "זאת חקת הפסח" זה שאמר הפתוח "יהי לבי תמים בחקיה" אמר דוד רבון העולם כשאני עוסק בחקיה לא יהא רשות ליצר הרע להציץ בי, שגא' "הורני ה' ברקה אהלך באמתך" שמא יטעה אותי יצר הרע ואני מתבייש מן הצדיקים, ועוד שמתוך שהוא מטעה אותי אני מונע עצמי מדברי תורה, ואני בא להשמיע תלמודי לפניך וקטנים ממני, הם משיבין ואומרין אינו כה, ואני מתבייש, אלא עשה לבי אחד פדי שיהא עוסק בתורה בתמות, הדין הוא דכתיב: "יהי לבי תמים בחקיה למען לא אבוש".

דבר אחר, "יהי לבי תמים בחקיה" זה חקת הפסח וחקת פרה אדמה, למה, ששיניהן דומין זה לזה, בזה נאמר: זאת חקת הפסח, ובזה נאמר "זאת חקת התורה" ואי אתה יודע איזו חקה גדולה מאז. משל לשתי מטונות דומות שהיו מהלכות שתייהן כאחת נראות שוות, מי גדולה מזו אותה שחברתה מלנה אותה עד ביתה והולכת אחריה. כך בפסח נאמר בו: חקה, ובפרה נאמר בה: חקה, ומי גדולה, הפרה, שאוכלי פסח צריכין לה, שגא' ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת" הוי: "כל בן נכר לא יאכל בו".

מדרש רבה במדבר י"ט ח' אלא אמר הקדוש ברוך הוא חקה חקתי גזרה גזרתי אי אתה רשאי לעבר על גזרתי, דכתיב: "זאת חקת התורה" ומפני מה כל הפרבנות זכרים וזו נקבה, אמר רבי איבו משל לכן שפחה שטגף פלטין של מלך, אמר המלך תבוא אמו ותקנה את הצואה, כך אמר הקדוש ברוך הוא תבוא פרה ותכפר על מעשה העגל.

כשנגלה הקב"ה למשה מתוך הסנה ובישר את בשורת הגאולה "תעבדון את הא' על ההר הזה" בקבלת התורה ובמשכן נשלמה הגאולה ותשוב העולם מתיקונה.

במדרש רבה נ"א ח' בשעה שנתן הקדוש ברוך הוא התורה לישראל, לא היו ראויים שישלט מלאך המוות בהם, שגא' "חרות על הלהות" מהו חרות, רבי יהודה אומר חרות מן גליות, ורבי נחמיה אומר חרות ממלאך המוות.

הגמ' בע"ז דף ה' דתניא רבי יוסי אומר לא קיבלו ישראל את התורה אלא כדי שלא יהא מלאך המוות שולט בהן שגא' "אני אמרתי א' אתם ובני עליון כלכם חבלתם מעשיכם אכן כאדם תמותון".

רש"י במדבר פרק י"ט "ויקחו אליך" משלהם, כשם שהם פרקו נומי הזהב לעגל משלהם, כך יביאו זו לכפרה משלהם, "פרה אדומה" משל לבן שפחה שטינף פלטין של מלך אמרו תבא אמו ותקנה הצואה, כך תבא פרה ותכפר על העגל:

מדרש רבה ויקרא כ"ב א' אמר רבי ירמיה בן רבי אלעזר עתידה בת קול

להיות מפוצצת בראש ההרים ואומר כל מי שפעל עם אל יבוא ויטל שכרו, הדין הוא דכתיב "כעת יאמר ליעקב ולישראל וגו", ורוב הקדוש אומרת: מי הקדימני ואשלם, מי קלס לפני עד שלא נתתי לו נשמה, מי מלל לשמי עד שלא נתתי לו בן זכר, מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג, מי עשה לי מזוזה עד שלא נתתי לו בית, מי עשה לי ספה עד שלא נתתי לו מקום, מי עשה לי לולב עד שלא נתתי לו דמים, מי עשה לי ציצית עד שלא נתתי לו טלית, מי הפריש לפני פאה עד שלא נתתי לו שדה, מי הפריש לי תרומה עד שלא נתתי לו גרון, מי הפריש לפני חלה עד שלא נתתי לו עסה, מי הפריש לפני קרבן עד שלא נתתי לו בהמה, הדין הוא דכתיב: "שור או כשב או עז".

שם ז' ופעלכם מאפע", אמר רבי לוי כל פעולות טובות ונחמות שהקדוש ברוך הוא עתיד לעשות עם ישראל אינם אלא בשביל פועה שפיעיתם לפני בסיני ואמרתם "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע" "תועבה יבחר בכם", אותה תועבה שכתוב בה "עשו להם עגל מסכה", מאותה התועבה הביאו לפני קרבן, שגא' "שור או כשב".

מובא בילקוט כתיב "שור או כבש כי יולד" אמרו חז"ל, וכי שור נולד, עגל נולד, אלא שבקרבן לא רצה הכתוב להזכיר את חטא העגל.

שם ח' "ברעתם ישמחו מלך" וכי מה ראה לעשות שור ראש לכל הקרבנות, אמר רבי לוי משל למטרונה שיצא עליה שם רע עם אחד מגדולי מלכות, ובדק המלך בדברים ולא מצא בהם ממש, מה עשה המלך עשה סעודה והושיב אותו האיש בראש של מסבין, כל כך למה להודיע שבדק המלך בדברים ולא מצא בהם ממש. כך אמות העולם מונין להם לישראל ואומרים להם עשייתם את העגל, ובדק הקדוש ברוך הוא בדברים ולא מצא בהם ממש, לפיכך נעשה שור ראש לכל הקרבנות, הדין הוא דכתיב: "שור או כשב או עז" רבי הונא ורבי איבו בשם רבי שמאיאל בר נחמן, מצלין היו ישראל מאותו מעשה, שאלו עשו ישראל את העגל, היה להם לומר אלה אלהינו, אלא הגרים שעלו עמיהם ממצרים עשאוהו, והם מונין לישראל ואומרים "אלה אלהיה ישראל".

מדרש רבה פ"א ז' רבי תנחומא פתח "יש זקב ורב פנינים וכלי יקר שפתי דעת" בנהג שבעולם אדם יש לו זקב וכסף אבנים טובות ומרגליות וכל כלי חמדה שבעולם, וטובה ודעת אין בו, מה קנייה יש לו, מתלא אמר דעה קניית מה חסרת, דעה חסרת מה קניית. יש זקב, הכל הביאו נדבתן למשכן זקב, הדין הוא דכתיב "וזאת התרומה וגו". ורב פנינים, זו נדבתן של נשיאים, דכתיב "והנשאם הביאו וגו", וכלי יקר שפתי דעת, לפי שהיתה נפשו של משה עגומה עליו, ואמר הכל הביאו נדבתן למשכן ואני לא הבאתי, אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך שדבורך חביב עלי יותר מן הכל, שמקלן לא קרא הדבור אלא למשה, "ויקרא אל משה".

שם אות ח' משה היה מקרה בקורות והיה כותב עליהן שמו של מלך.

הכוונה שהמשכן נבנה בחודש שנוולד בו יצחק.

וכן נאמר "ויהי ביום השמיני וגו'" ובפרש"י "שמיני למילואים הוא ר"ח ניסן שהוקם המשכן בו ביום ונטל י' עטרות השנויות בסדר עולם. ואע"פ שנדחתה הקמת המשכן לחודש ניסן בכל זאת לא שרתה שכינה בו אלא לאחר תפילתם של משה ואהרן, דאמר הכתוב "ויצאו ויברכו את העם וגו'" ופירש רש"י לפי שכל ז' ימי המילואים שהעמידו משה למשכן וכו' לא שרתה בו שכינה והיו ישראל נכלמים ואומרים למשה, משה רבינו כל הטורח שטרחנו שתשרה שכינה בינינו ונדע שנתכפר לנו עון העגל, לכך אמר להם "זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליהם כבוד ה'", אהרון אחי כדאי וחשוב ממני שע"י קרבנותיו ועבודתו תשרה שכינה בכם ותדעו שהמקום בחר בו.

עוד מצינו שחודש זה הוא זמן המסוגל לברכה, שהרי כשיצחק אבינו רצה לברך את עשיו זה היה בליל הפסח, שהוא זמן המסוגל לברכה, כמו שאמרו חז"ל בילקוט איתא "ויקרא את עשיו בנו הגדול" הגיע ליל פסח קרא יצחק לעשיו בנו, א"ל בני הלילה הזה העליונים אומרים שירה, הלילה הזה אוצרות טללים נפתחו וכו' אמר יצחק לעשיו עשה לי מטעמים, וכשיצא יעקב לאחר שנתברך מיצחק ב' ברכות כנגד י' מאמרות שנברא בהן העולם יצא מעוטר כחתן וכללה בקישוריה וירד עליו תחיית טל מן השמים ונפדו עצמותיו ונעשה גיבור חיל וכו' ולכך נאמר "מידי אביר יעקב"

וחודש זה במהותו הוא חודש שיש בו סגולות מיוחדות לקנות בו קנייני עבודת ה' וקנייני אמונה ובטחון, כמו שמצינו בפ"י העמק דבר שכתב "לכם ראש חודשים" - ראש משמעו מובחר וכו', והפירוש לכם דנקרא החודש הזה מובחר שבשנה, כמו שחודש תשרי הוא המובחר במה שנוגע לצרכי העולם משום שבו נברא העולם וכלל גדול הוא, שבאותו יום שנברא אותו דבר, מסוגל זה היום גם לדורות להתחזק יותר וכו', ומו"ה בחודש תשרי עיקר דינו של אדם על כל השנה משום שבו ביום נידון אדם הראשון וכו' כ"ז בענייני הטבע, וכן בחודש ניסן נוצר בראשונה סגולת עם ה' ביציאת מצרים ע"כ אותו החודש מסוגל להתחזק בעבודת ה' ע"י סיפור יציאת מצרים שגורם אמונה ובטחון.

ומפני זה אומרים תפילת טל ביום ראשון של חג הפסח.

בהפטרה של פרה בס' יחזקאל פ' ל"ו "בן אדם בית ישראל ישבים על אדמתם ויטמאו אותה בדרבם... ויאשפף חמתי עליהם... ואפיץ אתם בגוים ויזרו בארצות... ויבוא אל הגוים אשר באו שם ויחללו את שם קדשי באמור להם עם ד' אלה ומאד צו יצאו, ואחמל על שם קדשי אשר חללוהו בית ישראל בגוים אשר באו שמה, לכן אמר לבית ישראל פה אמר ד' לא למענכם אני עשה בית ישראל פי אם לישם קדשי אשר חללתם בגוים אשר באתם שם, וקדשתי את שמי הגדול המחלל בגוים אשר חללתם בתוכם וידעו הגוים פי אני ד'.... ולקחתי אתכם מן הגוים וקבצתי אתכם מפל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם, ונרקתי עליכם מים טהורים... ונתתי לכם לב חדש ורית חדשה אתן

למים נכנס המלך לתוך פלטיו, על כל דבר ודבר שהיה מביט היה מוציא שמו פתוב עליו, אמר כל הכבוד הזה עשה לי עבדי ואני מבפנים והוא מבחוץ, קראו לו שייכנס לפני ולפנים. פה בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה עשה לי משכן, על כל דבר ודבר שהיה עושה היה פותב עליו, "פאשר צוה ה' את משה", אמר הקדוש ברוך הוא כל הכבוד הזה עשה לי משה ואני מבפנים והוא מבחוץ, קראו לו שייכנס לפני ולפנים, לכך נאמר: "ויקרא אל משה".

ילקוט תכ"ט "ויקרא אל משה וידבר" הקדים קריאה לדבור, דרף ארץ שלא ידבר אדם עם חברו אלא אם כן קראו תחלה, הלא דין הוא, נאמר באהל מועד דבור, ונאמר בפסגה דבור, מה דבור האמור בפסגה הקדים בו קריאה לדבור, דכתיב "ויקרא אליו א' מתוך הפסגה" אף דבור האמור באהל מועד הקדים קריאה לדבור.

מדרש רבה ט"ו א' "ויקרא אל משה וידבר ה", מכן אמרו כל תלמיד חכם שאין בו דעת, נבלה טובה הימנו, תדע לה שכן, צא ולמד ממשא אבי החכמה, אבי הנביאים, שהוציא ישראל ממצרים, ועל ידו נעשו כמה נסים במצרים ונוראות על ים סוף, ועלה לשמי מרום והוריד תורה מן השמים, ונתעסק במלאכת המשכן ולא נכנס לפני ולפנים עד שקרא לו, שנאמר "ויקרא אל משה וידבר" להלן הוא אמר "וירא ה' פי סר לראות וגו'", בפסגה הפסיק אליו בין קריאה לדבור.

נשאלת השאלה מנין יודעים שנבלה טובה הימנו?

מדרש רבה בראשית פרשה פה "אם נבלת בהתנשא ואם זמות יד לפה" כן עזאי ורבי עקיבא, כן עזאי ואמר אם נבלת עצמה בדרבי תורה סופה להתנשא בהם, ואם זמות יד לפה, אם נודממו אתריה דברים יד לפה, חד ידע תרין לא ידעין. רבי עקיבא אמר מי גרם לה להתנגל בדרבי תורה על ידי ששאת את עצמה בהון. (ברכות ס"ג)

וראים מכאן שצריך להתנבל על תורה וזוה יודעים שאין בו דעת אז נבלה טובה ממנו.

ובמדרש שמו"ר נ"ב ב' איתא ד"א "תאלמנה שפתי שקר" מדבר במשה, בשעה שאמר הקב"ה לעשות לו משכן מיד אמר משה לישראל ויקחו לי וגו' והיו ליציני ישראל אומרים אפשר שהשכינה שורה ע"י בן עמרם וכו' אעפ"כ היו מליצים אחריו ואומרים הרי נעשה, לא היה משה אומר שישרה שכינתו אצלנו, והקב"ה נתכוין להעמיד המשכן בחודש שנוולד בו יצחק אבינו לא עשה, אלא כשהגיע אותו החודש אמר הקב"ה למשה ביום החודש הראשון תקים את המשכן וכו'.

ולכאורה קשה מה עניין חודש שנוולד בו יצחק הרי זה חודש שבו נגאלו ממצרים?

ואולי אפשר לומר שישחק הרי נקרא בן מביש למה? כי בייש את כל העולם שהקריב עצמו לעולה והמסירות נפש של יצחק והחודש שנוולד בו יצחק היא זאת שגרמה לגאולת ישראל ממצרים בחודש הזה וזה

התחילו להגיע תלמידי הגר"א והבעש"ט ז"ל לארץ ישראל והיום ב"ה עם ישראל נמצא רובו בארץ ישראל והארץ נבנית מהשממה שהייתה בה ע"י ששבנו מהדרכים הרעים, ומוזכר פה פעמיים את המילים "לא למענכם" א' שהקב"ה מביא אותנו לארץ, והב' שהארץ נבנית, ועדיין לא מוזכר כאן על ביאת המשיח ובנין בית המקדש, ממילא עכשיו שאנחנו קוראים את ההפטרה הזאת זה התקופה להתכונן ל"בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל" רואים מכאן שחודש זה הוא גדול מאוד ויורדים בו הרבה ברכה לעם ישראל ולכן צריך לנצל את זה לחיזוק באמונה ולברכות ולהרבעת תורה ובפרט במקום התורה הגדול הזה ישיבת מיר שלא פסקה ישיבה מעולם ועי"ז נוכח לגאולה השלימה ולרפואה שלימה לכלל ולפרט במהרה בימינו אמן.

נכתב ע"י אחד השומעים - לא מוגה

בְּקִרְבְּכֶם וְהִסְרֵתִי אֶת לֵב הָאָבוֹן מִבְּשָׂרְכֶם וְנִתְתִי לְכֶם לֵב בָּשָׂר, וְאֶת רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם... וְיִשְׁבְּתֶם בְּאַרְץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְתִּיכֶם וְהִייתֶם לִי לְעָם... וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם וְקִרְאתִי אֶל הַדָּגוּן וְהִרְבִּיתִי אֹתוֹ וְלֹא אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעַב, וְהִרְבִּיתִי אֶת פְּרֵי הָעֵץ וְתִגְוַבְתָּ הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֶרְפַת רָעַב בְּגוֹיִם, וְזִכְרְתֶם אֶת דְּרָכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא טוֹבִים... לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה נְאֻם ד' יִדְעַע לְכֶם בּוֹשֵׁוּ וְהִקְלַמוּ מִדְרָכֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל, פֶּה אָמַר ד' בְּיוֹם טְהַרִי אֶתְכֶם מִכָּל עוֹנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת הָעָרִים וְנִבְנוּ הַחֲרֻבוֹת, וְהָאָרֶץ הִנְשַׁמָּה תִעָבֵד תַּחַת אֲשֶׁר הִיְתָה שְׂמָמָה לְעֵינַי כָּל עוֹבֵר, וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הִלְזוּ הִנְשַׁמָּה הִיְתָה כְּגֹן עֵדוֹן וְהָעָרִים הַחֲרֻבוֹת וְהִנְשַׁמּוֹת וְהִנְהַרְסוֹת בְּצוּרוֹת יִשְׁבּוּ, וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשְׂאָרוּ סִבִּיבוֹתֵיכֶם כִּי אֲנִי ד' בְּנִיתִי הִנְהַרְסוֹת נִטְעֵתִי הִנְשַׁמָּה אֲנִי ד' דְּבִרְתִּי וְעֵשִׂיתִי, עֲכָשִׁיו אֲנַחְנוּ זֹכִים לְרֹאוֹת אִיךְ הַנְּבוּאָה הַזֹּאת מִתְקִיֶמֶת שֶׁהַקַּב"ה מַחְזִיר אֹתָנוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִייתָה שְׂמָמָה וְרַק וְלֹאט לֹאט

YESHIVAS MIR YERUSHALAYIM

אוֹתָהּ אֲבִיבֵי שַׁבָּת הַשְּׁבִיטָה

Annual Celebration Dinner
MARCH 22 ד' ניסן
BELL WORKS 101 CRAWFORDS CORNER RD.
 HOLMDEL, NEW JERSEY

תנו כבוד לתורה

הגאון הרב בנימין קרלבוך שליט"א ראש ישיבה

הגאון הרב נחמן לבוביץ שליט"א ראש ישיבה

הגאון הרב אליעזר יהודה פינקל שליט"א ראש הישיבה

הגאון הרב בנימין פינקל שליט"א משיג

הגאון הרב ישראל גלושטיין שליט"א ראש ישיבה

שמהין כנתניתן שיעורים מואת

הרב הגאון בנימין כהן שליט"א

הרב הגאון מאיר רוקח שליט"א

הרב הגאון שמואל ולמן שליט"א

הרב הגאון יהודה וגשל שליט"א

הרב הגאון יצחק אלפנז שליט"א

הגאון הרב בנימין אריאלי שליט"א VIA VIDEO HOOKUP

הרב הגאון ישראל שולמית שליט"א

הרב הגאון אלימלך רוקח שליט"א

הרב הגאון יצחק קשיל שליט"א

הרב הגאון שמואל פרידמן שליט"א

הרב הגאון משה ארין פרידמן שליט"א

הרב הגאון יעקב משה ביץ שליט"א

Event Schedule

4:30
PRE-EVENT
SHIURIM

4:45
RECEPTION

5:15
MEET & GREET
WITH RABBEIM

6:00
DINNER
PROGRAM

8:00
ושמחתם לפני ה'
REJOICE WITH
OUR RABBEIM

Mr. & Mrs.
Nachum Rokeach
 GUESTS OF HONOR

MEMORIAL TRIBUTE
 מִן הַמְּשִׁיחַ הָרַב יְרוּחֵם לְבוּבִיץ זִצְק"ל
 UPON HIS 90TH YAHRZEIT
 PRESENTED TO
 הַגָּאוֹן הָרַב נַחְמָן לְבוּבִיץ שְׁלִיט"א רֹאשׁ יִשִּׁיבָה

Mr. & Mrs.
Meshey Bodner
 לזכר נשמת אבין
 ר' יצחק בן ר' ברוך באדנער ז"ל
 KESSER SHEM TOV AWARD

Mr. & Mrs.
Yoni Abraham
 AMUD HATORAH
 AWARD

Mr. & Mrs.
Avi Rabinovits
 YOUNG LEADERSHIP
 AWARD

Shalom Stein
 DINNER CHAIRMAN

RALPH HERZKA
SHLOMO YEHUDA RECHNITZ
 LEGACY CHAIRMEN

ALBERTO SAFRA
 INTERNATIONAL CAMPAIGN CHAIRMAN

SHAYA ACKERMAN
 CAMPAIGN CHAIRMAN

DOVID SEITLER
 JOURNAL CHAIRMAN

AZRIEL INZELBUCH
ZEVI KLEIN
 ALUMNI CHAIRMEN

ELI BASCH
HILLEL ELBOGEN
 YOUNG ALUMNI CHAIRMEN

THIS SUNDAY

DINNER SPONSOR
 MERIDIAN CAPITAL GROUP LLC

Daas-Filled Days

Harav Hagaon Yitzchok Caplan Shlita

Parshas Vayikra begins: וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו: מֵאֲהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. Chazal observe that the Torah first states that Hashem called to Moshe, and then it says that He spoke to him from the Ohel Moed. The Midrash draws a fascinating conclusion from this passuk: מיכן אמרו כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבלה טובה – any talmid chacham who does not possess daas, a carcass is better than him.

The Midrash goes on to bring a proof:

תדע לך שכן צא ולמד ממשה אבי החכמה אבי הנביאים שהוציא ישראל ממצרים ועל ידו נעשו כמה נסים במצרים ונוראות על ים סוף ועלה לשמי מרום והוריד תורה מן השמים ונתעסק במלאכת המשכן ולא נכנס לפני ולפנים עד שקרא לו שנאמר ויקרא אל משה וידבר.

Moshe Rabbeinu was the “father of wisdom” and the greatest of the nevi'im; he led Bnei Yisrael from Mitzrayim, he performed tremendous miracles, he split the sea, he brought the Torah down, and he built the Mishkan. Nevertheless, he did not enter the Mishkan until Hashem called him: וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה.

What is this quality of daas that Moshe possessed, by which he restrained himself from entering the Mishkan until he was summoned?

R' Wolbe observes, in Pirkei Kinyan Daas, that we could translate daas as awareness. A person with daas is aware of what he is doing and thinks before he acts, rather than acting robotically. This is relevant to all aspects of a person's life. In davening we refer to this as kavanah, which means paying attention to what we are saying, not just saying the words by rote.

In speaking to others, it means paying attention to what you are saying and not just letting the words tumble out of your mouth.

R' Wolbe emphasizes that a person can spend his entire day speaking and doing, davening and learning, without ever paying attention to what he's doing. He said the words when he was davening and learning, but his mind wasn't there. He discussed things with other people but he wasn't really thinking about what he should say and should not say. It's possible that the entire day went by without him ever using the quality of daas.

On the other hand, I would think it's possible for a person to use his daas the entire day. They say that R' Avigdor Miller was once asked: What would you do if you were told that this was your last day to live? He answered that it would depend what time it is: If it's seven o'clock in the morning I'd be davening. If it's eight o'clock in the morning I'd be eating breakfast. If it's nine o'clock in the morning I'd be starting my first seder. If it's ten o'clock I'd be giving my shiur. He went through the entire day this way, enumerating his daily schedule hour by hour.

In other words, he lived every day as if it were his last day. He would not have changed anything had he known that it was indeed his last day, because he had thought through what he was doing at every time of the day and each step was done with an awareness of, “This is what I should be doing at this time.” Had he known that he had a thousand days left to live, ten thousand days left to live, or only one day left to live, he would have planned his day the same way.

THE OTHER PERSON'S PERSPECTIVE

I once asked the rosh yeshiva, R' Nosson Tzvi Finkel, why Yaakov Avinu was punished for failing to fulfill the mitzvah of kibbud av va'em for the twenty-two years he was away from his parents' home. During the seven years that he was working so that he could marry Rachel, wasn't he actually fulfilling his mother's instruction to him? In fact, regarding the words Yaakov told Lavan, אָעֲבֹדךָ שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֵךְ הַקֶּטְנָה, Rashi comments that these are the yamim achadim that his mother, Rivka, had referred to when she told him, וַיִּשְׁבֶּתָ עִמּוֹ יָמִים אֶחָדִים.

She had advised Yaakov to run away because Eisav was furious that he had taken the berachos, and to stay with her brother Lavan for yamim achadim – a small amount of time – until Eisav would calm down. So when Yaakov offered to work for seven years for Rachel, he was merely echoing his mother's directive to him. As proof that he did indeed fulfill this instruction, the Torah attests that the years he worked for Rachel passed so swiftly that they seemed to him like yamim achadim: וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרַחֵל: שְׁבַע שָׁנִים וַיְהִיוּ בְּעֵינָיו כְּיָמִים אֶחָדִים.

Why, then, were these years included in the tally of

years that Yaakov was considered not to have fulfilled the mitzvah to honor his parents?

R' Nosson Tzvi gave me a very enlightening answer. He said that Yaakov Avinu felt that those were the yamim achadim that his mother had mentioned – but that's because he was thinking about this from his own perspective. Had he placed himself into his mother's shoes, he would have realized that seven years is not yamim achadim. For a mother who misses her son, seven years is not what she meant when she said yamim achadim.

With this insight in mind, we can better appreciate what daas is.

In the realm of bein adam lachaveiro, daas means being aware of the other person's reality, whether it's a spouse, a child, a neighbor, a chavrusa, a colleague, or a friend. Whoever it is, there's another person here. If I put myself into his shoes and take his perspective into account, I'll certainly act differently.

PESACH PREPS WITH DAAS

This lesson of daas is something a person should bear in mind as he enters the pre-Pesach period, as it's highly relevant to Pesach cleaning and to the interactions a person has over the course of Yom Tov and the preceding days, especially with one's relatives who are visiting or hosting him.

At times, Pesach cleaning can become stressful. A lot of cleaning has to get done and if a bit of chametz gets dragged all over the house, a person can become really upset and possibly even lose control.

But if a person has daas, he will realize: What am I trying to do? I'm trying to clean my house from chametz. Why? Why are we so makpid on even a crumb of chametz? The Rishonim already point out that the Torah and Chazal were not this scrupulous about any other issurim. Why is chametz different? The Rishonim explain that it's because chametz symbolizes the yetzer hara, and by eradicating chametz, we're trying to get rid of the yetzer hara – which must be eradicated entirely, leaving not even a crumb of yetzer hara.

If that's our objective, then we certainly should not bring the yetzer hara into our Pesach cleaning. As the Apta Rav said, a brekel fun kaas is worse than a brekel fun chametz – a crumb of anger is worse

than a crumb of chametz.

The truth is that they're both the same thing. Anger is the yetzer hara and chametz is the yetzer hara. If we would bear this in mind as we're cleaning, and maintain this awareness of what we're actually trying to do, we would realize how contradictory it is to bring the yetzer hara inside while trying to get rid of the yetzer hara. This awareness will give a person a different perspective as he's cleaning.

Pesach – and perhaps the entire month of Nissan – is a time when families get together. Parents host their children, and children host their parents. Those whose children are visiting from Eretz Yisrael might be hosting them for weeks on end. The parents might wonder: Why do the kids expect us to cater to them for weeks while they don't help out at all? And the children might think how uncomfortable they are, stuck in a room without many of the things they need. Or they might be wondering, Why can't they give me the other car?

If each person were to put themselves in the shoes of the other, they might have a different perspective. The parents could think about their children coming home from Eretz Yisrael, who are there throughout the year with no time off, no one to go to for Shabbos. This has been especially challenging now, during the war, when the children are home all day with nothing to do.

And the children could look at their parents, who are hosting a large crowd, and realize that there may be many considerations that they may not be privy to.

If everyone would use their daas, then they would be able to appreciate each other much more and have a truly freilichen, kosheren Pesach.